

A 125577

WIADOMOŚCI

PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 CZERWCA 1935 ROKU

PRZEMYSŁ CHEMICZNY W OPINII MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO

Na jednym z przyjęć Noworocznych na Zamku Królewskim, kiedy Związek nasz dorocznym zwyczajem reprezentowany był przez swoje Prezydium celem złożenia życzeń Głowie Państwa, nieoczekiwanym zbiegiem okoliczności ze strony Marszałka Józefa Piłsudskiego padły słowa, które wobec tego że usta, które je wygłosiły, na wieki zamilkły — uważamy za właściwe i konieczne utrwalić. Mają one bowiem nie tylko dla naszego Związku wybitnie pamiątkowe znaczenie, ale mogą też stać się drogowskazem dla życia gospodarczego naszego Państwa — jak wszystko, co Marszałek kiedykolwiek wypowiedział. W obliczu straty niepowetowanej, a zbyt świeżej aby w całym swym ogromie mogła być już należycie doceniona, wydaje się że znamieny epizod, o którym z rozrzewnieniem wspominamy, nabrał już historycznej perspektywy, choć zaledwie kilka lat dzieli nas od chwili, kiedy Marszałek w pełni siły i werwy życiowej nieraz ukazywał się i uświetniał Swoją obecnością akty państwowe.

W ów dzień Noworoczny, gdy według ceremonjału Pan Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu Rządu i świty obchodził zebranych w assamblowej sali Zamku, zatrzymał się też przed delegacją naszego Związku, przyjmując ze zwykłą życzliwością jej powinszowania i zwracając się w rozmowie do niektórych członków delegacji. Marszałek Józef Piłsudski, ówczesny Premier, zainteresował się najwidoczniej przeciągającą się cokolwiek rozmową i zbliżył się do naszej grupy. Wówczas Pan Prezydent raczył wyjaśnić, kogo mianowicie reprezentuje nasza delegacja, znana zresztą oddawna Panu Prezydentowi. Wysłuchawszy krótkiego wyjaśnienia, Marszałek zechciał wówczas wyrzec z nigdy niezapomnianą akcentacją:

**„WIEM DOBRZE CO TO SĄ ZWIĄZKI CHEMICZNE,
A TEN ZWIĄZEK — TO MOJA ARMJA CHEMICZNA”.**

Wydaje nam się, że te słowa powinny po wsze czasy być zapisane w pamięci członków i annalach naszego Związku, ważąc na jego poczynaniach.

Rola bowiem, jaką naszej organizacji wyznaczał Marszałek, jest nie tylko wysoce zaszczytna, ale też nad wyraz odpowiedzialna.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY NA POMNIK MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO

W myśl uchwał Centralnego Związku Przemysłu Polskiego i postanowień Prezydium Związku Przemysłu Chemicznego, powziętych na uroczystym posiedzeniu w dniu złożenia prochów Marszałka Piłsudskiego do grobów Królewskich na Wawelu, Związek zwrócił się do zrzeszonych przedsiębiorstw w wezwaniu do zadeklarowania składek na budowę w stolicy pomnika Marszałka.

Przemysł chemiczny pośpieszył na apel Związku z natychmiastową ofiarnością i pierwsze już deklaracje, które publikujemy, przekroczyły sumę 100.000 zł. Zaznaczyć ponadto należy, że szereg fabryk chemicznych przeznaczyło — w myśl uchwał prowincjonalnych Komitetów — poważne ofiary na cele lokalne.

Listę składek, która jest w dalszym ciągu otwarta, zapoczątkowały następujące przedsiębiorstwa:

Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu Sp. Akc.	zł. 25.000.—
Zakłady Solvay w Polsce	„ 25.000.—
Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych w Mościcach i w Chorzowie	„ 15.000.—
Państwowa Wytwórnia Prochu „Pionki“	„ 10.000.—
Schicht - Lever Sp. Akc.	„ 8.500.—
Polskie Zakł. Chemiczne „Nitrat“ Sp. Akc.	„ 5.000.—
„Union“ Przem. Tłuszczowy W Gdyni Sp. Akc.	„ 4.000.—
Belgijska Sp. Akc. Zakł. Przemysłowe „Boryszew“	„ 3.000.—
Tow. Zakładów Chemicznych „Strem“ Sp. Akc.	„ 2.000.—
Tow. „Elektryczność“ Sp. Akc.	„ 1.200.—
„Magister Klawe“ Sp. Akc.	„ 1.000.—
Polska Sp. Wytworów Chemicznych „Roche“ Sp. Akc.	„ 1.000.—
„Sanok“ Polska Sp. dla Przem. Gumowego S. A.	„ 1.000.—
Edward Klein i S-ka	„ 500.—
Sp. Akc. Zakładów Chemicznych w Częstochowie	„ 400.—

REWIZJA TARYFY TOWAROWEJ

Wyłoniona specjalnie przez Komisję Rewizji taryf Państwowej Rady Komunikacyjnej Podkomisja, pod przewodnictwem p. Ministra Antoniego Olszewskiego, rozpatrzyła na 3-ch kolejnych posiedzeniach zgłoszone przez Związek Przemysłu Chemicznego wnioski przemysłu chemicznego w zakresie klasyfikacji towarów, taryf wyjątkowych oraz taryf aneksowych.

W zebraniach brali udział przedstawiciele Ministerstwa Komunikacji oraz Ministerstwa Przemysłu i Handlu pp: Naczelnik Kaczmarkiewicz, Dr. Barabasz i Radca A. Rüdski oraz reprezentanci życia gospodarczego. Ze strony przemysłu chemicznego, poza przedstawicielami

Związku, zapraszani byli rzeczoznawcy poszczególnych gałęzi przemysłu chemicznego.

Podkomisja uchwaliła poprzeć przedstawione przez Związek postulaty, wprowadzając nieliczne stosunkowo zmiany, przyczem upoważniła Związek do przesłania rzeczowych uzupełnień bezpośrednio do Ministerstwa Komunikacji.

Z MUZEUM PRZEMYSŁU I TECHNIKI

Dn. 22 marca r. b. odbyło się Walne Zebranie Muzeum Przemysłu i Techniki, na którym uznano, że dotychczasowa liczba członków — 240 zwyczajnych i 40 wspierających — jest wysoce niewystarczająca i niepozostająca w żadnym godziwym stosunku do ogólnej ilości techników polskich oraz fabryk i zakładów przemysłowych. W tym stanie rzeczy postanowiono zwrócić się z apelem do tych osób i przedsiębiorstw, które jeszcze nie są członkami Muzeum, o corychlejsze przystąpienie do Muzeum. Z naszej strony uważamy ten apel za zasługujący na żywe poparcie i prosimy należące do Związku Przemysłu Chemicznego fabryki chemiczne, tudzież pracujących w przemyśle inżynierów-chemików o zapisywanie się w skład członków Muzeum (Warszawa, Tamka 1).

Na temże posiedzeniu Muzeum powołano nowe władze instytucji, przyczem na czele Rady stanął Vice-Minister Oświaty, p. Prof. K. Chyliński, na czele Zarządu — Prezes Unji Górniczo-Hutniczej, p. Inż. A. Ciszewski.

Komitet Budowy Gmachu Muzeum Przemysłu i Techniki, pozostający pod Najwyższym Protektorem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i popierany przez kierownicze czynniki rządowe oraz czołowych reprezentantów ugrupowań społeczno-gospodarczych — rozpoczął akcję zbiórki ofiar w gotówce, materiałach budowlanych i różnych papierach procentowych.

Muzeum Przemysłu i Techniki prosi nas o ogłoszenie listy datków, złożonych na rzecz funduszu budowy Muzeum Przemysłu i Techniki przez instytucje i osoby, związane z przemysłem chemicznym. Lista ta obejmuje następujące ofiary:

Państwowa Wytwórnia Prochu w Pionkach — 15.000; „Nitrat“ Polsk. Zakł. Chem. — 3.000; „Motor“ Warsz. Tow. Sp. Akc. — 500; Prezes Dr. J. Landau — 1000; Prof. E. Trepka — 500; Dyr. Inż. J. Podraszko — 1000; „Boryszew“ Belg. Sp. Akc. — 1000; Dr. Inż. Fr. Müller — 10.000 zł.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (NNr. 14 i 15 „Informatora Eksportowego“).

Holandja. Skontyngentowanie przywozu produktów chlorowych na okres 1.V.35 — 1.V.36. Kontyngent wynosi 60% przywozu z analogicznego okresu 1932/1933.

Nikaragua. Obowiązek uzyskiwania świadectw dewizowych na produkty importowane oraz zaopatrywania tych produktów w świadectwa pochodzenia.

Rumunja. Pozwolenia przywozowe na drugi kwartał r. b. wydawane są na importy do wysokości 50% tych importów w I kwartale r. b.

Szwecja. Projekt zwolnienia od cła rakiet świetlnych.

Zwracamy uwagę że w NNr. 14 i 15 opublikowany został szereg raportów dotyczących nowych przepisów dewizowych w szeregu krajów a mianowicie:

Jugosławja. Nr. 14 str. 1.

Argentyna. Nr. 14 str. 2.

Brazylja. Nr. 14 str. 2.

Hiszpanja. Nr. 15 str. 3.

Łotwa Nr. 15 str. 5.

oraz raporty dotyczące stwierdzenia pochodzenia towarów w *Czechosłowacji* (Nr. 15, str. 3) i znakowania towarów w *Norwegji* (Nr. 15 str. 7).

Notujemy następujący wynik wystawy pływającej na s/s „Dardanus”, która opłynęła Daleki Wschód.

Singapore. Duże zainteresowanie terpentyną, pirydyną, smołą drogową, kwasem octowym, kwasem mrówczanym, gliceryną, wapnem chlorowanym, naftalinem.

W Państwowym Instytucie Eksportowym odbywa się wystawa rezultatów konkursu p. n. „Dobry Eksport”, który miał na celu sprawdzenie dobroci opakowania towarów wywożonych na odległe rynki. Wystawa mieści się w sali Nr. 351 ul. Elektoralna 2, III piętro.

W dniu 15 maja odbyło się, pod przewodnictwem inż. Feliksa Wiślickiego, posiedzenie Sekcji Eksportowej Związku.

Posiedzenie to poświęcone było zbadaniu stanu wywozu produktów chemicznych polskich w pierwszym kwartale roku bieżącego, oraz ułożeniu planu dalszych prac Związku w zakresie popierania eksportu.

Obszerniejsze wiadomości o wynikach obrad podawać będziemy w następnych numerach.

KRONIKA

XV Międzynarodowe Targi Wschodnie we Lwowie odbędą się od dn. 31 sierpnia do 15 września 1935. Zachęcając przedsiębiorstwa chemiczne do wzięcia udziału w tegorocznych Targach Wschodnich, wskazujemy że organizacją Targów zajmuje się Izba Przemysłowo - Handlowa we Lwowie, która też udziela wszelkich wyjaśnień i przyjmuje zgłoszenia na Targi.

W dniach 19 — 30 b. m. bawili w Warszawie przedstawiciele przemysłu chemicznego brytyjskiego. Brytyjski Związek Przemysłowców Chemicznych reprezentowany był przez dyrektora Związku p. J. Davidson Pratt'a oraz p. L. A. Munro. Nadto do składu delegacji należeli przedstawiciele szeregu firm brytyjskich.

Celem wizyty było dokładne zapoznanie się z rynkiem polskim w zakresie produktów che-

micznych, które muszą być sprowadzane z zagranicy.

Zwracamy uwagę na ogłoszoną w Nr. 1/2 z r. bież. „Przeglądu Górniczo-Hutniczego” interesującą pracę Dr. Inż. Donata Längauera o siarczanie potasu z naszych złóż solnych.

W środę dnia 5 czerwca 1935 roku o godz. 19-ej odbędzie się w lokalu Instytutu Naukowego Organizacji i Kierownictwa przy ul. Mokotowskiej 51/53 Zebranie Plenarne Sekcji Chemicznej Instytutu, na którym p. inż. Tadeusz Blum wygłosi drugą część swego referatu p. t.: „Elementy studjów do racjonalnego wyrobu aparatury chemicznej. Przykłady: Wybór aparatury do stężania kwasu siarkowego; wybór całkowitej instalacji do wytwarzania stężonej sody elektrolitycznej”. Na zebraniu tem p. inż. Tadeusz Blum w skróceniu przypomni czynniki wyboru aparatury do stężania kwasu siarkowego i szczegółowo omówi wybór aparatury do elektrolitycznego wytwarzania sody żrącej.

Dnia 14 maja r. b. pod przewodnictwem p. inż. Marjana Holtorpa odbyło się w lokalu Związku kolejne zebranie Koła Porad Sąsiedzkich. Tematem obrad była sprawa metalizacji, a w szczególności — metalizacja natryskowa w zastosowaniu do potrzeb przemysłu chemicznego. Referat wstępny, nader interesujący, był wygłoszony przez p. inż. Goldratha; potem nastąpiła ożywiona wymiana poglądów.

Referat był ilustrowany pokazem pistoletu metalizacyjnego syst. Schoopa w wykonaniu amerykańskim oraz próbkami pokryć metalicznych na różnych powierzchniach.

Jak wiadomo, zebrania Koła odbywają się zawsze w drugi wtorek każdego miesiąca, o godz. 18-ej; nadmieniamy, że tematem zebrania w dniu 11 czerwca będzie sprawa stosowania smarów w technice fabrycznej.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Urz. Ministerstwa Skarbu Nr. 14 z dn. 20 maja r. b. ogłoszony został pod poz. 335 okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 9 maja 1935 r. w sprawie taryfikacji tlenków chromu.

Zgodnie z brzmieniem okólnika — czerwony tlenek chromu, CrO_3 , znany pod nazwą kwasu chromowego, należy cłi w/g poz. 298 p. 8 tar. cel.; zielony tlenek chromu należy cłi w/g poz. 414 tar. cel.; w/g poz. 316 p. 1 tar. cel. należy cłi tlenki chromu Cr_2O_3 w postaci krystalicznej.

W tym samym Nr. Dz. Urz. Ministerstwa Skarbu ogłoszony został okólnik z dn. 16 maja 1935 r. w sprawie taryfikacji cementów dentystrycznych, które należy cłi w/g poz. 490 p. 1 tar. celnej.

E C H A

* Pan Dr. Alfred Hirsowski, Dyrektor Zakładów Chemicznych Sp. Akc. w Winnicy obchodzi w r. b. 25-lecie pracy zawodowej. Zasłużonemu działaczowi na polu przemysłu chemicznego składamy najlepsze powinszowania.

